

PODKURZYĆ (8) *vb pf*

o prawdopodobnie jasne (tak w pod-).

[*inf* podkurzyć.] ◇ *fut* 2 *sg* podkurzysz (1). ◇ [*praet* 3 *pl m pers* podkurzyli.] ◇ *imp* 2 *sg* podkurz (6). ◇ *con* 2 *sg m* byś podkurzył (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w.

1. Owiac kłębamii dymu lub pary (8) :

a. W celach leczniczych (5) :

podkurzyć komu pod co (1): á przeto gdy krew z nołá ftanáć niechce [...] fuche [*świnie łajno*] wzięwłzy/ ná węgle włoż/ á pod nos mu podkurz. *SienLek* 73.

α. Owiac dolne części ciała [czym] (4) : Ielitho gdyby fkogo wyfzłó/ podkurz nią [*różaną wódką*] á wnidzie zafię. *FalZioł* III 30a.

podkurzyć co (2): Weźmi mułzkatu/ gwoździków/ kminu kramnego/ námocz to przez noc w Winie/ á názáiutrz vwarz/ tymże iá [*macicę*] goráco podkurz/ tho párzenie máćicę náćiąga/ ná łufzne miełtce. *SienLek* 116v, 116v.

podkurzyć pod kogo (1): á podkurz záś pod nią [*niewiastę*] rzeczámii wonnymi iáko káádzidłó/ gwoździki/ mułzkat/ poley *SienLek* 116.

b. W celach kultowych: okadzić; iron. [co; w tym: komu (1)] (2) : (*nagł*) Káádzidlnicá (-). PAchayze miły kłięże/ iedno chybiay nołá/ Podkurz nam to nadobnie/ co zmoczyłá Rołá. *RejZwierz* 105v; Nie poydáli perfumy od fercá práwego/ Z vpokorzoną myłłá/ do Bogá żywego/ Iákobyś też podkurzył/ ná oborze bydłó/ Ták wiele nam pomoże/ to twoie káádzidłó. *RejZwierz* 107.

c. Odymić celem odurzenia pszczól lub pozbycia się szerszeni [co czym] (1) : Siérfzenie téz wćieką/ gdy ié śiárką podkurzyłz *SienLek* 159v.

[*Zwrot*: »podkurzyć dymem«: Gdy z ktore^{go} vlá pfczoły się nie wyroią do księżycá Wrześniá przez lato/ wzięwłzy vl podkurz ij dymem álbo płómieniem fłóme zápaliwłzy *Cresc* 1571 607.]

2. [*Podpalić* [kogo, co]: Pán Hetman kazał Ielcow miáłto ogniem zburzyć/ A dwory Mołkiewfkiego rofkazał podkurzyć. *RymszaDeket* 46.

Zwrot: »ogniem podkurzyć«: gdzie fłuźebni Miłstrzá Prufkiego wćiekli mu [tj. *Czerwonce oblegajácemu Golub*] byli ná dwie wieży/ chcąc fie bronić: ále gdy ich ogniem podkurzyli/ musieli fie poddác. *BielKron* 1597 426 (*Linde*).]

Synonimy: 1. okadzić, podkadzić; 2. podpalić, podżec.

Formacje współrdzenne cf KURZYĆ.

Cf **PODKURZENIE, PODKURZONY**